

1 PETRUS

Inleiding deel 1

Petrus' plaats onder de apostelen en zijn auteurschap van de brief.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/1-petrus/inleiding-deel-1

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Petrus en Paulus in het boek Handelingen	2 min	4
2	De ontmoeting met Jezus en de naam Petrus	2 min	5
3	Petrus' verloochening en herstel als herder	5 min	6
4	Petrus belijdt Jezus als de Messias	4 min	9
5	De rots en de sleutels van het Koninkrijk	4 min	12
6	Petrus' vrijmoedigheid na Pinksteren	3 min	14
7	Jakobus neemt de leiding in Jeruzalem	3 min	16
8	Bisschoppen en de opvolging van Petrus	5 min	17
9	Christus de hoeksteen, gelovigen de stenen	3 min	20
10	Petrus als medeoudste, Christus als Opperherder	3 min	22
11	Petrus in Rome en zijn dood onder Nero	3 min	24
12	De vroege erkenning van Petrus als schrijver	3 min	25
13	Het goede Grieks als bezwaar tegen Petrus	2 min	26
14	Een secretaris bij het schrijven van brieven	2 min	27

15	Silvanus als mogelijke schrijver op dictaat	2 min	28
16	Petrus' nederigheid als medeoudste	5 min	29
17	Inspiratie en overeenkomsten met Paulus	3 min	32
18	Petrus' vertrouwdheid met Paulus' brieven	4 min	33
19	De hoeksteen in Petrus' preken en brief	3 min	35
20	Gods onpartijdigheid en voorkennis	3 min	37
21	Christus als Rechter van levenden en doden	2 min	39
22	Het kruishout in Petrus' woordgebruik	3 min	40
23	De voetwassing en het dienen met gaven	2 min	42
24	Vrijheid gebruiken zonder aanstoot te geven	2 min	43
25	Levende stenen en het hoeden van de kudde	2 min	45
	Om verder te lezen		46

1

Petrus en Paulus in het boek Handelingen

We slaan 1 Petrus op en beginnen met onze studie van dit boek. Petrus is natuurlijk een buitengewoon belangrijk persoon in het verhaal van Jezus en van de vroege gemeente, hoewel Paulus om een aantal redenen soms meer op de voorgrond staat. Een daarvan is het boek Handelingen. Hoewel de eerste hoofdstukken wel om de activiteiten van Petrus draaien, gaat de hele laatste helft van het boek Handelingen over Paulus en zijn reizen. Tegen de tijd dat we klaar zijn met de historische studie van wat het Nieuwe Testament ons over de vroege gemeente heeft gegeven, hebben we ons gedurende de laatste helft van het boek Handelingen op Paulus gericht. We hebben Petrus achter ons gelaten en zijn reisroute niet gevolgd. Maar Petrus had ook een reisroute, net als Paulus.

Soms zeggen mensen dat toen Paulus en Barnabas in Handelingen hoofdstuk 15 uit elkaar gingen, Barnabas degene was die het mis had en Paulus degene die gelijk had, omdat we in het boek Handelingen nooit meer iets over Barnabas horen. Dus was Barnabas duidelijk de man die de verkeerde weg insloeg. Soms zeggen mensen dat toen ze in Handelingen hoofdstuk 1 Matthias kozen om Judas te vervangen, dat geen goede keuze was, omdat we daarna nooit meer iets over Matthias horen. Ze zeggen dat Paulus beslist degene was die God op het oog had.

Het feit dat we na hoofdstuk 1 niets meer over Matthias horen, of na hoofdstuk 15 niets meer over Barnabas, of trouwens na hoofdstuk 15 ook niets meer over Petrus, betekent niet dat de schrijver die mensen tekort wil doen. Lukas, de schrijver van Handelingen, reisde met Paulus mee. Hij legde de reizen van Paulus vast, enzovoort. Hij was bij hem. Daarom is het niet verrassend dat de reisroute van Paulus in het boek Handelingen de aandacht krijgt die deze krijgt. Lukas reisde niet met Barnabas mee. Hij reisde niet met Petrus mee. Daarom lezen we niet de vergelijkbare verhalen over wat er in hun leven en bediening moet zijn gebeurd, vergelijkbaar met wat er in het leven van Paulus gebeurde. We hebben er eenvoudigweg geen verslag van.

2

De ontmoeting met Jezus en de naam Petrus

Petrus was binnen zijn eigen werkteerrein zeker even belangrijk als Paulus, zo niet belangrijker. Petrus was natuurlijk een van de vroege discipelen van Jezus. Paulus was dat niet. Trouwens, ik doe Paulus niet tekort. Paulus is een grote held van mij. Ik ben een groot bewonderaar van Paulus. Maar Petrus was een van de allereerste discipelen. Hij ontmoette Jezus in Johannes hoofdstuk 1, nog voordat Jezus' openbare bediening begon. Jezus verbleef op de plaats waar Johannes de Doper doopte. Petrus was een van de discipelen van Johannes, samen met zijn broer Andreas. Bij die gelegenheid hoorde zijn broer Andreas Johannes over Jezus spreken en Hem het Lam van God noemen. Dus rende Andreas weg en haalde zijn broer Simon.

Toen Simon met Andreas meekwam om Jezus te ontmoeten, gaf Jezus hem een andere naam en zei:

En hij leidde hem tot Jezus. Jezus keek hem aan en zei: U bent Simon, de zoon van Jona; u zult Kefas genoemd worden, wat vertaald wordt met Petrus.

JOHANNES 1:43

Dat is een Aramees woord. Het betekent een steen. In het Grieks is hetzelfde woord petros, wat een steen betekent. Dus de naam Petrus in de Griekse Bijbel is petros, steen. In het Engels maken we daar Peter van. Maar het is precies hetzelfde woord, of het heeft dezelfde betekenis als het woord Kefas of Kefas, afhankelijk van hoe we die Aramese term willen uitspreken.

Hij wordt soms Kefas genoemd en soms Petrus, en in zeldzame gevallen Simon. Soms wordt hij Simon Petrus genoemd. Op één plaats in onze Engelse Bijbels wordt hij Simeon genoemd, wat eigenlijk de Hebreeuwse vorm van zijn oorspronkelijke naam Simon is. Deze man staat in de Bijbel dus onder verschillende namen bekend. Maar we kennen hem over het algemeen als Petrus, omdat Jezus hem die naam gaf en omdat het Nieuwe Testament in het Grieks is geschreven. Petrus is de Griekse vorm van de naam Steen, de naam die Jezus hem gaf.

3

Petrus' verloochening en herstel als herder

Waarom Jezus hem Steen noemde, is niet helemaal duidelijk. In zijn vroege jaren was deze man niet het soort persoon dat wij noodzakelijkerwijs als rotsvast zouden beschouwen. Hij was nogal wisselvallig, impulsief. Soms sprak hij zonder na te denken. Vaak flapte hij eruit wat hij dacht, terwijl de andere discipelen nog nadachten over wat ze misschien wilden zeggen. Hij nam namens hen het woord, soms goed en soms minder goed, omdat hij niet altijd van tevoren nadacht.

We weten dat hij zelfs in zijn trouw aan Christus wisselvallig was. Niet in zijn oprechte trouw, maar hij was zeker wisselvallig in zijn moed. Hij dacht en zei heel stellig dat hij Christus nooit zou verloochenen, maar hij verloochende Christus wel. We weten dat hij er in zijn hart nooit werkelijk op uit was om Christus te verloochenen. Maar hij was eenvoudigweg een lafaard op die momenten waarop hij wist dat het gevaarlijk voor hem zou worden om in het openbaar trouw te blijven aan Christus. Daar heeft hij zich van bekeerd.

Aan het einde van Christus' tijd op aarde ontmoette Hij Petrus in Johannes hoofdstuk 21 en vroeg hem drie keer:

Toen zij dan de maaltijd gebruikt hadden, zei Jezus tegen Simon Petrus: Simon, zoon van Jona, hebt u Mij meer lief dan dezen? Hij zei tegen Hem: Ja, Heere, U weet dat ik van U houd. Hij zei tegen hem: Weid Mijn lammeren.

JOHANNES 21:15

Petrus zei van wel. Jezus zei toen:

Weid Mijn schapen, of: hoed Mijn lammeren.

JOHANNES 21:15-17

Hij gaf verschillende antwoorden. Hij stelde de vraag op drie verschillende momenten. Hij antwoordde de ene keer een beetje anders dan de andere keer. Maar in wezen gaf Hij Petrus de taak om Gods schapen te weiden.

Eigenlijk hechten de rooms-katholieken daar veel meer belang aan dan protestanten doorgaans doen. Want de rooms-katholieken geloven dat hij hiermee zelfs over de andere herders werd aangesteld. Dat Jezus Petrus tot herder van de herders maakte, de apostel van de apostelen, in wezen het hoofd van de kerk tijdens de afwezigheid van Christus. Daarmee wordt waarschijnlijk meer in Jezus' woorden gelezen dan Hij bedoelde. Hij droeg alle leiders op Zijn schapen te weiden. Petrus zei trouwens zelf, toen hij 1 Petrus schreef, in hoofdstuk 5 dat de oudsten van de gemeente de schapen moesten weiden. Petrus zei:

Ik ben ook een oudste, en ik doe dit ook.

Maar Petrus gedroeg zich niet alsof hij de opperherder was. Hij werd gewoon weer in de bediening aangesteld nadat hij Christus drie keer had verloochend.

Bedenk dat Jezus eerder had gezegd:

Maar wie Mij verloochenen zal voor de mensen, die zal Ik ook verloochenen voor Mijn Vader, Die in de hemelen is.

MATTHEÛS 10:33

Maar Petrus had Hem voor de mensen verloochend en had daarom in wezen geen enkele hoop dat Christus het voor hem zou opnemen bij God, tenzij hij zich bekeerde. En hij bekeerde zich inderdaad. En voordat Jezus wegging, zorgde Hij ervoor dat Petrus dat wist.

Je herinnert je misschien dat, toen de engelen aan de vrouwen bij het graf verschenen, nog voordat de mannelijke discipelen zelfs maar wisten dat Jezus was opgestaan, Jezus zei:

Maar ga heen, zeg tegen Zijn discipelen, en Petrus, dat Hij u voorgaat naar Galilea; daar zult u Hem zien, zoals Hij u gezegd heeft.

MARKUS 16:7

Hij noemde Petrus afzonderlijk om hem dit te laten weten. Niet omdat Petrus het meeste gezag had, maar waarschijnlijk omdat Petrus het meest ontmoedigd was. Hij had Christus drie keer verloochend, leefde met dat schuldgevoel en had Jezus vervolgens zien sterven. Je zou je bijzonder schuldig voelen als je beste vriend, iemand die je bewonderde en tegen wie je opkeek, voortijdig was gestorven, en het laatste wat je over hem had gezegd iets was waarmee je hem verraadde. Daar zou je je niet erg prettig bij voelen.

En toch noemden de engelen in dat geval Petrus afzonderlijk om juist hem dit te laten weten. En Jezus koos hem uit de discipelen om hem in de bediening te herstellen.

Hij zei:

Toen zij dan de maaltijd gebruikt hadden, zei Jezus tegen Simon Petrus: Simon, zoon van Jona, hebt u Mij meer lief dan dezen? Hij zei tegen Hem: Ja, Heere, U weet dat ik van U houd. Hij zei tegen hem: Weid Mijn lammeren. Hij zei opnieuw tegen hem, voor de tweede keer: Simon, zoon van Jona, hebt u Mij lief? Hij zei tegen Hem: Ja, Heere, U weet dat ik van U houd. Hij zei tegen hem: Hoed Mijn schapen. Hij zei voor de derde keer tegen hem: Simon, zoon van Jona, houdt u van Mij? Petrus werd bedroefd, omdat Hij voor de derde keer tegen hem zei: Houdt u van Mij? En hij zei tegen Hem: Heere, U weet alle dingen, U weet dat ik van U houd. Jezus zei tegen hem: Weid Mijn schapen.

JOHANNES 21:15-17

Dat maakt hem tot een dienaar. Het maakt hem niet tot de voornaamste apostel. Het maakt hem niet tot het hoofd van de kerk. Maar het maakt hem weer tot een herder van de schapen. Petrus zal zelf zeggen dat alle oudsten herders moeten zijn. Dat zegt hij in de openingsverzen van 1 Petrus 5.

4

Petrus belijdt Jezus als de Messias

Een andere belangrijke passage in de Evangeliën waarin Petrus een rol speelt, speelt zich af bij Caesarea Filippi, toen Jezus tegen Zijn discipelen zei:

Wie zeggen de mensen dat Ik ben?

En ze gaven allerlei opvattingen weer waarover de menigten hadden gespeculeerd.

Zij zeiden: Sommigen: Johannes de Doper, en anderen: Elia, en weer anderen: Jeremia of een van de profeten.

MATTHEÛS 16:14

Vreemd dat ze zoveel antwoorden hadden en dat geen daarvan het juiste antwoord was, want de Joden zagen uit naar de Messias. Je zou denken... In het begin zeiden velen van hen trouwens dat ze dachten dat Hij de Messias was.

Maar op dat moment was Jezus' optreden min of meer op een mislukking uitgelopen. Hij had de vijfduizend te eten gegeven. Hij had net het hoogtepunt van Zijn populariteit bereikt. En Hij had hun een toespraak gehouden die aanstoot gaf, over het eten van Zijn vlees en het drinken van Zijn bloed. En de menigten waren uiteengegaan en er was niemand meer over behalve de apostelen. Sommigen hadden tot dat moment misschien gedacht dat Jezus de Messias was. Maar blijkbaar zag Hij er niet erg meer uit als een Messias toen de menigten slonken en de ballon knapte. En dus zeggen de mensen nog steeds: 'Nou, Hij is wel iemand. Hij is vast Elia of Johannes de Doper, of in elk geval een van de profeten.'

En Jezus zei tegen de discipelen:

Wie zeggen jullie dat Ik ben?

En Petrus, die zoals gewoonlijk namens de anderen het woord nam, zei:

Simon Petrus antwoordde en zei: U bent de Christus, de Zoon van de levende God.

MATTHEÛS 16:16

En Jezus lijkt heel opgelucht te zijn geweest toen Hij Petrus dat hoorde zeggen, alsof nog maar heel weinig mensen dat dachten. Maar in elk geval stonden de discipelen nog aan Zijn kant. Ze zagen Hem nog steeds als de Messias, hoewel Hij op dat moment in niets op een Messias leek. Hij leek een mislukkeling. Het leek alsof Hij niets deed van alles wat de Messias volgens de Joden zou moeten doen. Maar Petrus zei:

U bent de Messias. We weten dat U de Messias bent.

En iets eerder, nog maar een week eerder of minder, toen de menigten waren uiteengegaan, de vijfduizend waren vertrokken en alleen de twaalf nog over waren — dit is nog vóór Caesarea Filippi — zei Jezus tegen de twaalf:

Jezus dan zei tegen de twaalf: Wilt u ook niet weggaan?

JOHANNES 6:67

En Petrus nam het woord en zei:

Simon Petrus dan antwoordde Hem: Heere, naar wie zullen wij heen gaan? U hebt woorden van eeuwig leven.

JOHANNES 6:68

Dus deze mannen zouden als vastgelijmd aan Jezus blijven hangen. Ze zouden Hem niet opgeven, alleen maar omdat alles uit elkaar leek te vallen. En dat gebeurde ook.

En toen Petrus bij Caesarea Filippi zei:

U bent de Messias, was dat iets wat Jezus een paar maanden eerder niet verbaasd zou hebben als Hij hem dat had horen zeggen. Maar op dat moment was het bijzonder geruststellend voor Christus dat Zijn discipelen Hem niet in de steek zouden laten. Zij wisten het, in tegenstelling tot Johannes de Doper, die moeite met Hem had. En Jezus had Johannes een boodschap gestuurd waarin Hij zei:

en zalig is hij die aan Mij geen aanstoot neemt.

MATTHEÛS 11:6

Nou, het had zeker weinig gescheeld of de discipelen waren over Hem gestruikeld, maar ze hielden vol. Hij was niet het soort Messias dat werd verwacht, maar Hij was nog steeds de Messias op wie zij hun geld hadden gezet. Ze zouden bij Hem blijven, ook als zij de enigen waren die dat deden.

En Jezus zei:

5

De rots en de sleutels van het Koninkrijk

En Jezus antwoordde en zei tegen hem: Zalig bent u, Simon Barjona, want vlees en bloed hebben u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is.

MATTHEÛS 16:17

Bar-Jona betekent zoon van Jona. Jona is een Hebreeuwse vorm van de naam Johannes. En daarom wordt Petrus' vader soms Johannes genoemd. Bar betekent zoon van. Simon Bar-Jona betekent dus dat de vader van Simon Johannes heette. Hij zei:

Gelukkig ben je, Simon Barjona. Dat heb je niet van mensen gehoord, maar van Mijn Vader in de hemel.

En Hij zei:

En Ik zeg u ook dat u Petrus bent, en op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen.

MATTHEÛS 16:18

En Hij zegt:

En Ik zal u de sleutels van het Koninkrijk der hemelen geven; en wat u bindt op de aarde, zal in de hemelen gebonden zijn; en wat u ontbindt op de aarde, zal in de hemelen ontbonden zijn.

MATTHEÛS 16:19

Opnieuw gebruiken de rooms-katholieken deze uitspraken van Jezus tegen Petrus om Petrus boven alle apostelen te verheffen. Jezus zei dat hij de rots is; de gemeente is op Petrus gebouwd. Hij gaf hem de sleutels van het Koninkrijk der hemelen. Nou, dat deed Hij ook. Dat heeft Hij gedaan. Natuurlijk bestaat daar enige controverse over, en

protestanten zijn het er niet allemaal over eens of Jezus zei dat Petrus de rots was waarop de gemeente gebouwd zou worden. Protestanten hebben allerlei andere opvattingen: dat Jezus de rots was, of dat de geloofsbelijdenis over Christus die Petrus uitsprak de rots was, of zelfs goddelijke openbaring.

Goddelijke openbaring zou zelfs de rots zijn waarop de gemeente is gebouwd. Ik heb al die theorieën van protestanten gehoord.

Rooms-katholieken zijn er vrij zeker van dat Petrus de rots was waarop de gemeente is gebouwd. En protestanten schrikken vaak terug voor die conclusie, uit angst in het rooms-katholicisme terecht te komen. Maar eigenlijk is het geen groot probleem als Hij tegen Petrus zei:

Jij bent de rots. Op deze rots ga Ik Mijn gemeente bouwen.

Paulus zei immers in Efeze 2:

gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten,
waarvan Jezus Christus Zelf de hoeksteen is,

EFEZE 2:20

Petrus is een van de rotsen waarop de gemeente is gebouwd. Jezus spreekt Petrus persoonlijk aan. Hij zei:

En Ik zeg u ook dat u Petrus bent, en op deze petra zal Ik Mijn
gemeente bouwen, en de poorten van de hel zullen haar
niet overweldigen.

MATTHEÛS 16:18

De rooms-katholieken lezen er volgens mij meer in dan ze zouden moeten wanneer ze zeggen dat die uitspraak uitsluitend tot Petrus gericht was. Het bewijs dat dat niet zo is, ligt in deze belofte die Hij aan Petrus deed:

En Ik zal u de sleutels van het Koninkrijk der hemelen geven; en wat u bindt op de aarde, zal in de hemelen gebonden zijn; en wat u ontbindt op de aarde, zal in de hemelen ontbonden zijn.

MATTHEÛS 16:19

Hij deed die uitspraak tegen Petrus in Mattheüs 16. Twee hoofdstukken later, in Mattheüs 18:18, deed Hij precies dezelfde uitspraak tegen alle apostelen. De uitspraak tegen Petrus is dus niet gericht tot Petrus als een persoon die boven de andere apostelen staat. Ze is gericht tot Petrus als een van de apostelen. Dit is de apostolische rol die alle apostelen hadden, en Petrus was een van hen.

6

Petrus' vrijmoedigheid na Pinksteren

Nadat Jezus naar de hemel was opgevaren, leken de apostelen Petrus namens hen te laten spreken. Hij had toch al de neiging om dat als vanzelf te doen, zelfs toen Jezus hier was. Als Jezus de discipelen iets vroeg, was Petrus meestal de eerste die het woord nam. En dat bleef na Pinksteren zo. Het verschil is dat Petrus vóór Pinksteren nogal laf was geweest wanneer hij met vijandige menigten en tegenstand te maken kreeg. Maar na Pinksteren, toen hij vervuld was met de Geest, was hij vrijmoedig.

Jezus had tegen de discipelen gezegd:

maar u zult de kracht van de Heilige Geest ontvangen, Die over u komen zal; en u zult Mijn getuigen zijn, zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria en tot aan het uiterste van de aarde.

HANDELINGEN 1:8

En Petrus bewees dat zeker, want op de Pinksterdag verkondigde hij vrijmoedig dat Christus uit de doden was opgestaan, tegenover een publiek dat grotendeels vijandig was. En daarna werd hij twee keer voor het Sanhedrin gesleept en werd zijn leven bedreigd. En hij zei:

Maar Petrus en Johannes antwoordden en zeiden tegen hen: Oordeel zelf of het juist is in Gods ogen, meer naar u te luisteren dan naar God. Want wij kunnen niet nalaten te spreken over wat wij gezien en gehoord hebben.

HANDELINGEN 4:19-20

En de tweede keer zei hij:

Maar Petrus en de apostelen antwoordden en zeiden: Men moet aan God meer gehoorzaam zijn dan aan mensen.

HANDELINGEN 5:29

Met andere woorden: jullie kunnen ons het ergste aandoen of met het ergste dreigen; wij gaan doen wat Jezus ons heeft opgedragen.

Je kunt dus zien dat Petrus een veranderd mens was. Een man die zich liet intimideren door een meisje, een dienstmeisje, dat zei:

Jij was toch bij Hem in de tuin?

En hij zei:

En hij ontkende het opnieuw, met een eed, en zei: Ik ken de Mens niet. Kort daarna zeiden zij die daar stonden en dichterbij kwamen, tegen Petrus: Werkelijk, u bent een van hen, want uw spraak verradt u. Toen begon hij zich te vervloeken en te zweren: Ik ken de Mens niet.

MATTHEÛS 26:72-74

Zo iemand zonder ruggengraat, een onstandvastige man, werd een echte rots, een standvastige discipel, die zich niet liet intimideren nadat de Heilige Geest op hem was gekomen, zoals Jezus had beloofd. Dus zowel het zien van de opgestane Christus als natuurlijk het vervuld worden met de Heilige Geest droeg eraan bij dat Petrus en de andere apostelen veranderden in de mensen die ze werden.

7

Jakobus neemt de leiding in Jeruzalem

Petrus leek enige tijd na Pinksteren een leider onder de apostelen te zijn. En ook hier vindt de Rooms-Katholieke Kerk dit een belangrijk punt: dat Petrus door de andere apostelen als hun leider werd gezien. Maar ook hiermee wordt er meer in de tekst gelezen dan er te vinden is, want na Petrus werd Jakobus de leider van de gemeente. Zelfs op de vergadering in Jeruzalem in Handelingen 15 werd Petrus samen met Paulus en anderen erbij geroepen om een getuigenis af te leggen dat de vergadering kon overwegen. Maar toen alle getuigenissen waren gehoord, ook die van Petrus, nam Jakobus het woord. Hij gaf de uiteindelijke beslissing over de vraag of de heidenen al dan niet besneden moesten worden. En Jakobus wordt al erkend als de leider van de gemeente in Jeruzalem voordat Petrus uit het verslag van Handelingen verdwijnt. Sterker nog, twee of drie hoofdstukken eerder, in Handelingen 12, werd Petrus door Herodes gevangengezet en kwamen de engelen hem 's nachts uit de gevangenis bevrijden. Hij ging naar de discipelen, die de hele nacht een gebedsbijeenkomst hielden in het huis van de moeder van Markus in Jeruzalem. Petrus sprak kort met hen en vertrok toen met deze woorden. Hij zegt:

En hij gebaarde hun met de hand dat zij zwijgen moesten, en hij vertelde hun hoe de Heere hem uit de gevangenis geleid had en zei: Vertel dit aan Jakobus en de broeders. En hij ging naar buiten en reisde naar een andere plaats.

HANDELINGEN 12:17

Het lijkt dus alsof zelfs Petrus in zekere zin verantwoording moest afleggen aan Jakobus en hem moest laten weten waar hij heen ging. Ik denk niet dat Petrus zozeer verantwoording moest afleggen aan Jakobus. Ik denk eerder dat Petrus, toen de vervolging begon toe te nemen, van tevoren een afspraak met Jakobus had gemaakt: ‘Als het gevaarlijk wordt en ik hier weg moet, als ik moet vluchten, wil jij dan hier mijn plaats innemen en namens de gemeente het woord voeren?’ Ik denk dat dit van tevoren was afgesproken. Hij zegt dus tegen de discipelen: ‘Ik ga weg. Zeg tegen Jakobus dat het tijd is dat hij mijn plaats inneemt.’ En dat deed hij.

Later, toen de vervolging wat was afgenomen en de gemeente in Jeruzalem weer openlijk bijeenkwam, kwam zelfs de apostel Paulus tegen het einde van zijn bediening naar Jeruzalem. Hij overlegde met Jakobus, niet met Petrus. Jakobus vroeg hem: ‘Zou je deze dingen alsjeblieft willen doen nu je hier bent?’ En Paulus schikte zich naar die verzoeken. Jakobus lijkt later in Handelingen dus evenveel gezag in de gemeente te hebben als Petrus aan het begin van Handelingen had.

8

Bisschoppen en de opvolging van Petrus

Volgens de rooms-katholieke traditie ging Petrus naar Rome en stichtte hij daar de gemeente. Hij plantte daar de gemeente en was vervolgens de eerste bisschop van die gemeente. Het woord ‘bisschop’ is een kerkelijk woord dat we uit onze woordenschat zouden moeten schrappen. Het staat in de King James Version en de New King James. Maar het Griekse woord is episkopos. Episkopos betekent opziener. Skopos, ‘scope’, heeft te maken met wat wij ‘zien’ noemen. Epi is een voorzetsel dat boven of over betekent. Episkopos betekent dus opziener.

Dit is het woord dat de King James-vertaling weergaf als ‘bishops’, bisschoppen. De reden is dat de King James-vertaling onder koning James tot stand kwam, en de kerkelijke functionarissen werden bisschoppen genoemd. Dat was een kerkelijke titel. Maar het Griekse woord betekent eigenlijk gewoon iemand die toezicht houdt. Het is niet werkelijk een man die een puntmuts en een lang gewaad draagt. Het is gewoon iemand die in de gaten houdt hoe het met de schapen gaat en erop toeziet dat de gemeente goed wordt geleid. Het is een opziener.

Er waren veel opzieners in de gemeente. Volgens de Schrift hadden ze oudsten in elke gemeente, en die werden ook de episkopoi, de episkopos genoemd. Een bisschop was dus niet werkelijk een of andere kerkelijke machthebber. Hij was gewoon een broeder, een oudere broeder in de gemeente die samen met andere oudere broeders, oudsten, opziener was.

Waar het hier om gaat, is dat een bisschop in de katholieke traditie een machtige figuur werd in het geografische gebied van zijn bisdom. Met dit beeld van een bisschop in gedachten zegt de Rooms-Katholieke Kerk dat Petrus de eerste bisschop van Rome was. Omdat zij geloven dat hij boven alle andere apostelen stond, betekent dit dat alle bisschoppen van de andere gemeenten zich aan hem zouden moeten onderwerpen. Hij was de hoogste bisschop. Daarom geloven rooms-katholieken dat het ambt van bisschop van Rome boven dat van alle andere geografische gebieden staat. Alle bisschoppen van de wereld, van de kerk over de hele wereld, zouden zich aan de bisschop van Rome moeten onderwerpen.

Degene die wij tegenwoordig de paus noemen, is natuurlijk de bisschop van Rome. Hoewel Petrus een apostel was, wordt geen van de andere bisschoppen of opzieners die ooit zijn aangesteld in de Schrift ooit apostel genoemd. Toch wil de traditie dat Petrus, doordat hij de eerste bisschop van de gemeente van Rome was, die zetel of die plaats, dat opzienerschap daar, tot de voornaamste zetel van de kerk heeft gemaakt. Alle andere bisschopszetels of bisdommen zijn daaraan onderworpen.

Toen Petrus stierf, zo geloofden ze, nam een opvolger plaats op zijn zetel in Rome. Toen die man stierf, kwam er weer een opvolger, en zo verder tot op de dag van vandaag. De huidige paus is de huidige opvolger op de zetel van Rome, waarover Petrus geacht wordt het opzicht te hebben gehad. Zo wordt de betekenis van Petrus dus uitgelegd in de traditionele kerk.

Bedenk dat de Rooms-Katholieke Kerk tot aan de Reformatie eigenlijk de enige kerk in het Westen was die enige zichtbaarheid had. Er waren afwijkende groepen, zoals de waldenzen en anderen, die het niet eens waren met de Katholieke Kerk. Maar zij werden vrijwel uitgeroeid door de inquisities van de rooms-katholieken.

Petrus als hoofd van de kerk: zo was de Rooms-Katholieke Kerk dus geneigd het te zien. En zij baseerde dat vaak op wat Jezus tegen Petrus zei:

En Ik zeg u ook dat u Petrus bent, en op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen.

MATTHEÛS 16:18

Of op wat Hij driemaal tegen Petrus zei:

Toen zij dan de maaltijd gebruikt hadden, zei Jezus tegen Simon Petrus: Simon, zoon van Jona, hebt u Mij meer lief dan dezen? Hij zei tegen Hem: Ja, Heere, U weet dat ik van U houd. Hij zei tegen hem: Weid Mijn lammeren. Hij zei opnieuw tegen hem, voor de tweede keer: Simon, zoon van Jona, hebt u Mij lief? Hij zei tegen Hem: Ja, Heere, U weet dat ik van U houd. Hij zei tegen hem: Hoed Mijn schapen. Hij zei voor de derde keer tegen hem: Simon, zoon van Jona, houdt u van Mij? Petrus werd bedroefd, omdat Hij voor de derde keer tegen hem zei: Houdt u van Mij? En hij zei tegen Hem: Heere, U weet alle dingen, U weet dat ik van U houd. Jezus zei tegen hem: Weid Mijn schapen.

JOHANNES 21:15-17

9

Christus de hoeksteen, gelovigen de stenen

Het interessante is dat Petrus in deze heel korte brief genoeg lijkt te zeggen om die opvatting over hemzelf te weerleggen. In hoofdstuk 2 van 1 Petrus zegt hij in vers 4 en 5 dat wij tot Hem komen, tot Christus, als tot een levende steen. Christus is de steen waar het om gaat, niet Petrus.

en kom naar Hem toe als naar een levende steen, die wel door de mensen verworpen is, maar bij God uitverkoren en kostbaar, dan wordt u ook zelf, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterschap, om geestelijke offers te brengen, die God welgevallig zijn door Jezus Christus.

1 PETRUS 2:4-5

Dus wij zijn allemaal levende stenen. Hij zegt niet dat hij van een andere soort is dan de rest. Christus is van een andere soort. Christus is de levende steen. Wij anderen zijn allemaal gewoon levende stenen die op Hem worden gebouwd.

Let erop dat hij, wanneer hij zegt dat Jezus door God uitverkoren en kostbaar is, eigenlijk Jesaja 28:16 aanhaalt, een profetie over Jezus. Petrus haalt dit vers aan in vers 6:

Daarom staat er in de Schrift: Zie, Ik leg in Sion een hoeksteen die uitverkoren en kostbaar is; en: Wie in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden.

1 PETRUS 2:6

Dat ‘uitverkoren en kostbaar’ verwijst naar Christus, de hoeksteen. Petrus kort het enigszins in. In Jesaja 28:16 staat:

daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik leg in Sion een steen ten grondslag, een beproefde steen, een kostbare hoeksteen, die vast gegrondvest is. Wie gelooft, zal zich niet weg haasten.

JESAJA 28:16

Dus in die passage die Petrus aanhaalt, is Christus het fundament van de gemeente. Petrus is niet het fundament. Petrus is gewoon een van de levende stenen.

Iedereen, allemaal. Alle christenen zijn levende stenen. Christus is het fundament en de hoeksteen.

Op dit punt begint Petrus over de christenen te spreken als stenen, precies datgene waarnaar Jezus hem vernoemde:

En hij leidde hem tot Jezus. Jezus keek hem aan en zei: U bent Simon, de zoon van Jona; u zult Kefas genoemd worden, wat vertaald wordt met Petrus.

JOHANNES 1:43

Geen andere schrijver van het Nieuwe Testament spreekt over de christenen in het algemeen als stenen. Petrus doet dat wel, en het is natuurlijk een woordspeling op zijn eigen naam, Petrus. Maar op die ene plaats waar hij dit beeld daadwerkelijk gebruikt, de plaats waar hij had kunnen wijzen op zijn bijzondere status als de steen waarop de gemeente is gebouwd, de rots, laat hij dat gewoon voorbijgaan. Hij zegt niets om die gedachte te ondersteunen. Hij stelt eenvoudig Jezus voor als de steen waarop de gemeente is gebouwd. Dus:

En Ik zeg u ook dat u Petrus bent, en op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen.

MATTHEÛS 16:18

Toen Jezus dat tegen Petrus zei, heeft Hij Petrus blijkbaar niet duidelijk gemaakt dat hij persoonlijk in dat opzicht bijzonder of uniek was.

10

Petrus als medeoudste, Christus als Opperherder

Dan zegt hij in 1 Petrus 5, vers 1 en 2:

De ouderlingen onder u roep ik ertoe op, als medeouderling en getuige van het lijden van Christus en deelgenoot van de heerlijkheid die geopenbaard zal worden: Hoed de kudde van God die bij u is en houd daar toezicht op, niet gedwongen, maar vrijwillig; niet uit winstbejag, maar bereidwillig;

1 PETRUS 5:1-2

De oudsten waren gewoon de plaatselijke opzieners in de gemeenten. De meeste gemeenten hadden die. Er staat:

Ik wil de oudsten onder jullie aansporen, als iemand die zelf ook oudste is, die getuige is geweest van het lijden van Christus en die ook zal delen in de heerlijkheid die nog zichtbaar zal worden. Zorg voor Gods kudde bij jullie en houd er toezicht op.

Dat is de episkopos. Hij gaat verder met nog meer aanwijzingen. Dan zegt hij in vers 4:

En als de Opperherder verschijnt, zult u de onverwelkbare krans van de heerlijkheid verkrijgen.

1 PETRUS 5:4

Daarmee bedoelt hij Jezus.

Wat hier interessant is, is opnieuw de gedachte dat Jezus drie keer tegen Petrus zei:

Toen zij dan de maaltijd gebruikt hadden, zei Jezus tegen Simon Petrus: Simon, zoon van Jona, hebt u Mij meer lief dan dezen? Hij zei tegen Hem: Ja, Heere, U weet dat ik van U houd. Hij zei tegen hem: Weid Mijn lammeren. Hij zei opnieuw tegen hem, voor de tweede keer: Simon, zoon van Jona, hebt u Mij lief? Hij zei tegen Hem: Ja, Heere, U weet dat ik van U houd. Hij zei tegen hem: Hoed Mijn schapen. Hij zei voor de derde keer tegen hem: Simon, zoon van Jona, houdt u van Mij? Petrus werd bedroefd, omdat Hij voor de derde keer tegen hem zei: Houdt u van Mij? En hij zei tegen Hem: Heere, U weet alle dingen, U weet dat ik van U houd. Jezus zei tegen hem: Weid Mijn schapen.

JOHANNES 21:15-17

Dat wordt soms zo uitgelegd dat Jezus Petrus tot leider over de andere apostelen maakte, omdat hij de schapen moet weiden. Petrus droeg alle plaatselijke gemeenteleiders op de schapen te weiden. Hij sprak wel over één Herder Die boven de anderen staat, de Opperherder, maar daarmee bedoelde hij Christus. In de twee passages die van oudsher zijn gebruikt om Petrus boven alle apostelen te verheffen, waar hij de rots wordt genoemd of de herder wordt genoemd, verwijst Petrus naar beide, zonder zichzelf die positie toe te kennen.

Dus als je dit leest, lijkt het er niet op dat Petrus over zichzelf dacht zoals sommige latere christenen in latere eeuwen dat deden. Hij ziet zichzelf als een van de apostelen, en zo hoort hij zichzelf ook te zien. Hij is een van hen. Hij trad op de voorgrond en sprak zich duidelijk uit. Hij was in de begintijd van de gemeente een zichtbare leider onder de apostelen, maar zelfs dat veranderde, en uiteindelijk bekleedde Jakobus die positie.

11

Petrus in Rome en zijn dood onder Nero

Het is niet zeker dat Petrus ooit echt naar Rome is gegaan, maar waarschijnlijk wel. Er bestaat een sterke overlevering dat hij onder Nero in Rome is gestorven. Maar hij heeft beslist niet de gemeente in Rome gesticht, zoals de overlevering suggereert. Dat weten we omdat keizer Claudius in het jaar 49 na Christus de Joden uit de stad Rome verbande vanwege onenigheid tussen de Joden en de christenen daar. Dat staat niet alleen in Handelingen hoofdstuk 18, als ik het goed heb, maar het staat ook bij Tacitus of Suetonius. Een van de Romeinse geschiedschrijvers die over de keizers schreef, vermeldde dat keizer Claudius dit deed: dat hij de Joden uit Rome verbande vanwege de onenigheid die ze over Christus hadden.

Dat betekent dus dat er al in 49 na Christus, toen Claudius dat bevel uitvaardigde, genoeg christenen in Rome waren om wrijving te veroorzaken tussen hen en de Joden in Rome. En ongetwijfeld waren ze daar al een tijd daarvoor. Maar in het jaar 50 na Christus hebben we de vergadering in Jeruzalem in Handelingen 15, en Petrus is in Jeruzalem, blijkbaar nog steeds. We hebben dus geen enkele vermelding dat Petrus vóór die tijd naar Rome ging. De gemeente van Rome bestond al vóór die tijd, en de gemeente van Rome is blijkbaar niet door Petrus gesticht.

Maar volgens de overlevering is hij later wel naar Rome gegaan en is hij daar gestorven, ondersteboven gekruisigd op bevel van Nero. Dat onderdeel van de overlevering, dat hij ondersteboven hing, hangt samen met de overlevering dat Petrus op de gebruikelijke manier gekruisigd zou worden. Maar hij vond zichzelf niet waardig om op dezelfde manier te sterven als Jezus. Daarom vroeg hij om ondersteboven gekruisigd te worden. Volgens de overlevering bleef hij enkele dagen ondersteboven aan dit kruis hangen, nog in leven, voordat hij stierf. Hij heeft dus lang geleden, als de overlevering waar is. En dat is ze waarschijnlijk ook. Ik zeg dat ze waarschijnlijk waar is, omdat de manier waarop de apostelen stierven iets was wat de gemeente in de eerste eeuw nadrukkelijk in herinnering zou hebben gehouden. Het is niet waarschijnlijk dat ze de kennis van wat er werkelijk met iemand als Petrus was gebeurd, verloren zouden laten gaan. De manier waarop hij stierf zou sterk in het geheugen gegrift staan. Het is niet waarschijnlijk dat ze die zouden vergeten of

door een ander verhaal zouden vervangen, waardoor hun historische kennis over hun leiders verloren zou gaan. De overleveringen zijn heel vroeg en waarschijnlijk betrouwbaar.

12

De vroege erkenning van Petrus als schrijver

Tot zover over Petrus. Was Petrus nu werkelijk de schrijver van dit boek? Vanaf de vroegste tijden erkende de gemeente Petrus als de schrijver van 1 Petrus. Bij het boek 2 Petrus was dat minder het geval. We gaan 2 Petrus natuurlijk afzonderlijk bestuderen. En historisch gezien is 2 Petrus een van de Bijbelboeken die de gemeente als laatste in de canon van de Schrift heeft aanvaard. Pas rond het jaar 397 na Christus werden 2 Petrus, samen met Judas, Hebreëen en Openbaring, uiteindelijk in de canon van de Schrift aanvaard.

Deze boeken waren in omloop en werden al die tijd door sommige gemeenten aanvaard. Het is niet zo dat ze in de vierde eeuw zomaar uit het niets opdoken en iemand zei: 'O, kijk, laten we deze in de Bijbel opnemen.' Deze boeken circuleerden vanaf de vroegste dagen in de gemeente, en sommige gemeenten aanvaardden ze vanaf het allereerste begin als echt. Het ging er alleen om dat alle gemeenten ze als echt zouden erkennen. Dat gebeurde pas in de vierde eeuw. Maar 2 Petrus was een van die boeken waarover heel veel twijfel bestond. Bij 1 Petrus was dat veel minder het geval. Vrijwel alle kerkvaders erkenden Petrus vanaf het begin als de schrijver van 1 Petrus.

Maar in de geschiedenis van het Bijbelwetenschappelijk onderzoek zijn er heel wat wetenschappers geweest die hebben geprobeerd vernieuwende theorieën te bedenken over bijna alle boeken van de Bijbel. Sommigen zijn zo ver gegaan dat ze ontkennen dat Petrus 1 Petrus heeft geschreven. Nogmaals, in de vroege gemeente stond dit niet ter discussie, maar in sommige eeuwen daarna is het wel ter discussie komen te staan.

Ik zal je mijn theorie vertellen over waarom zulke dingen opkomen. Volgens mij is er geen goede reden voor. Maar als je in de wetenschappelijke wereld wilt promoveren, moet je een proefschrift schrijven over iets waarover nog niemand eerder heeft geschreven. Je moet met iets vernieuwends komen, iets nieuws. Het hoeft niet

steekhoudend te zijn, maar het moet iets zijn wat niemand eerder heeft gedaan en wat je overtuigend kunt verdedigen. En met het grote aantal mensen dat wil promoveren in de theologie en de Bijbelwetenschappen enzovoort, is zo ongeveer elke theorie ter wereld wel verdedigd.

Vrijzinnige wetenschappers, waarmee meestal ongelovige wetenschappers worden bedoeld, proberen doorgaans het gezag van bijna alle Bijbelboeken te ondermijnen. Een van de beste manieren om dat te doen, is ontkennen dat ze geschreven zijn door degene aan wie ze traditioneel worden toegeschreven. Als Petrus dit boek heeft geschreven, is hij een apostel en is het door een apostel geschreven. Dan hoort het in onze Bijbel thuis. Jezus heeft de apostelen aangesteld om namens Hem te spreken. En als zij een brief schreven, is dat evenveel waard als wanneer Jezus ons een brief zou schrijven. Maar als Petrus het niet heeft geschreven, als iemand anders het heeft gedaan en daarbij beweerde Petrus te zijn, dan verandert dat alles. Dan is het gewoon geschreven door iemand die we niet eens kennen. En hoewel we de inhoud misschien zouden waarderen en zouden zeggen: ‘Ja, dit ziet er best goed uit’, zouden we het niet zo serieus hoeven te nemen als een apostolisch werk. Het zou zeker niet in de Bijbel thuishoren.

13

Het goede Grieks als bezwaar tegen Petrus

Maar de beweringen dat Petrus het niet heeft geschreven, zijn naar mijn mening gebaseerd op nogal zwakke argumenten. Een van de argumenten is dat de Griekse stijl van 1 Petrus en die van 2 Petrus van elkaar verschillen. Dat bewijst niet echt dat Petrus 1 Petrus niet heeft geschreven, want veel wetenschappers betwijfelen of hij 2 Petrus heeft geschreven. Dus zelfs als Petrus 1 Petrus in de ene stijl heeft geschreven, zou het ons misschien niet verbazen dat 2 Petrus in een andere stijl is geschreven, door een andere schrijver. Ik geloof trouwens dat Petrus beide boeken heeft geschreven. Ik aanvaard ze allebei. Maar de wetenschappers hebben die dingen betwist.

Het voornaamste probleem met 1 Petrus is dat het Grieks te goed is. De Griekse stijl en zinsbouw enzovoort zijn die van een behoorlijk taalvaardige, geletterde Griekse schrijver. Het probleem daarmee is volgens hen natuurlijk dat Grieks voor Petrus op

zijn best een tweede taal zou zijn geweest. En het Grieks in 1 Petrus is beter dan het Grieks in de geschriften van Paulus. De geschriften van Paulus zijn veel minder literair dan 1 Petrus, en toch was Paulus een geleerde. Zowel Petrus als Paulus was Joods, en ze kenden natuurlijk allebei wat Grieks. Maar Paulus was waarschijnlijk veel beter in Grieks dan Petrus zou zijn geweest, want Petrus was een visser, die waarschijnlijk maar weinig onderwijs had gehad. Paulus was een universitair geschoolde geleerde.

Het Grieks van Paulus is niet zo goed als het Grieks in 1 Petrus, en dat roept vragen op. Hoe zou Petrus, een ongeschoolde visser, zo'n volmaakt boek hebben kunnen schrijven wat betreft de Griekse stijl enzovoort? En daarom wordt soms betwijfeld of Petrus het geschreven heeft, omdat het Grieks gewoon te goed is om door Petrus geschreven te zijn.

14

Een secretaris bij het schrijven van brieven

Dat is echter niet echt doorslaggevende kritiek, want alle geleerden erkennen dat veel van de brieven in onze Bijbel niet eigenhandig door de auteur zijn geschreven, maar op zijn dictaat. Paulus dicteerde veel van zijn brieven en vermeldt zelfs dat hij dat deed, hoewel hij sommige ook eigenhandig schreef. Men denkt dat Petrus deze brief waarschijnlijk heeft gedicteerd en dat iemand anders hem op zijn dictaat heeft opgeschreven. We weten bijvoorbeeld dat Paulus Romeinen dicteerde en dat een andere man, Tertius, het opschreef, omdat in hoofdstuk 16 van Romeinen wordt vermeld dat Tertius de brief schreef. Paulus dicteerde hem.

Tertius was in het geval van Romeinen dus wat we een amanuensis noemen. Een amanuensis is een secretaris die een dictaat opneemt. Hij was niet echt een stenograaf, zoals een rechtbankstenograaf die alles woord voor woord opschreef. Hij was iemand die luisterde terwijl de ander sprak, en dan opschreef wat diegene zei, maar vaak in zijn eigen woorden.

Er zijn daadwerkelijk mensen geweest die mijn lezingen van geluidsbanden hebben uitgeschreven en mij die uitgeschreven teksten hebben toegestuurd met de suggestie: 'Misschien kun je die publiceren.' Als je die uitgeschreven teksten leest, kun je ze niet

publiceren. Ze zouden helemaal herschreven of anders aangepakt moeten worden. Want wanneer je naar iemand luistert die spreekt, vallen de onafgemaakte zinnen, loshangende zinsdelen en dat soort dingen je minder op. Als mensen spreken, praten ze op die manier. Ze schrijven niet op die manier, hopelijk. Als ze dat wel doen, zijn ze heel moeilijk te volgen. Het is vreemd hoe spreken en schrijven van elkaar verschillen.

Maar als iemand een brief dicteert en een ander hem opschrijft, heeft degene die hem opschrijft hopelijk enige vaardigheid om de formulering wat bij te schaven. Dat was wat een amanuensis deed. Een amanuensis luisterde naar wat iemand zei en schreef het op, soms min of meer in zijn eigen woorden, omdat hij het schriftelijk beter verwoordde dan de ander het mondeling verwoordde. Daarom denkt men dat het hoge niveau van de Griekse stijl in 1 Petrus meer te danken is aan de Griekse stijl van een amanuensis dan aan die van Petrus zelf. In dat geval blijft het geloofwaardig dat Petrus de inhoudelijke auteur ervan is.

15

Silvanus als mogelijke schrijver op dictaat

Wie was de amanuensis? Niemand weet het zeker. Maar in hoofdstuk 5, vers 12, het op twee na laatste vers van het boek, zegt Petrus:

Met de hulp van Silvanus, die voor u, naar ik meen, een trouwe broeder is, heb ik met weinig woorden geschreven, u aangespoord en betuigd dat dit de ware genade van God is, waarin u staat.

1 PETRUS 5:12

Dat doet veel geleerden vermoeden dat Silvanus degene was die de brief op het dictaat van Petrus schreef. Het zou dus kunnen dat we de Griekse stijl van Silvanus lezen, niet de Griekse stijl van Petrus.

We weten niet veel over Silvanus. Dit zou Silas geweest kunnen zijn. Silas is een verkorte vorm van Silvanus. Er kan in de vroege gemeente meer dan één Silvanus geweest zijn. Maar het is mogelijk dat Petrus en Silas nu samen optrokken. Markus was nu bij Petrus, zoals we weten. Dat staat in vers 13. En hij was eerder bij Paulus in Rome geweest. Dus Markus en Silvanus, die ooit bij Paulus waren geweest, trokken nu meer met Petrus op, als Paulus inmiddels dood was, zoals velen hier aannemen, of op zijn minst in de gevangenis zat. Silvanus kan het geschreven hebben. We weten niets over de opleiding van Silvanus of iets dergelijks, maar hij zou heel goed zeer goed Grieks hebben kunnen schrijven.

De heersende kerkelijke traditie zegt vanaf de vroegste tijden dat Petrus dit schreef. Zijn auteurschap eenvoudigweg ontkennen op grond van de kwaliteit van het Grieks is dus behoorlijk inhoudsloos. We hebben geen enkele garantie dat we, zelfs als Petrus de auteur is, zijn schrijfstijl lezen. Het kan de stijl van zijn amanuensis zijn, wie dat ook geweest mag zijn, en dat zou Silvanus geweest kunnen zijn.

16

Petrus' nederigheid als medeoudste

Een ander argument tegen Petrus als auteur is dat hij in hoofdstuk 5, zoals we zojuist zagen, naar zichzelf verwijst als een medeoudste naast de andere oudsten. Hoofdstuk 5, vers 1 zegt:

De ouderlingen onder u roep ik ertoe op, als medeouderling en getuige van het lijden van Christus en deelgenoot van de heerlijkheid die geopenbaard zal worden:

1 PETRUS 5:1

De spreker noemt vers 20; bedoeld is 1 Petrus 5:1.

Ze zeggen dat Petrus een apostel was; hij zou zichzelf geen oudste noemen. Een oudste was een leider in de gemeente met een vrij lage status. Een oudste gaf onderwijs en leidde samen met andere oudsten een plaatselijke gemeente. Voor zover wij weten, was er in de vroege gemeente geen enkele gemeente waar één oudste het opzicht over had.

Voor zover we weten, hadden alle gemeenten een raad van oudsten, groepen oudsten. In de Bijbel staat nergens vermeld dat een gemeente één voorganger of één oudste had. Dit was een ontwikkeling die later in de kerkgeschiedenis opkwam. Maar in de vroege gemeente stonden afzonderlijke gemeenten doorgaans onder het opzicht van een groep oudsten. Het waren geen hooggeplaatste kerkelijke politici. Het waren gewoon plaatselijke oudere broeders in de gemeente die de jongeren konden onderwijzen.

Dat Petrus zichzelf een oudste zou noemen terwijl hij in werkelijkheid een apostel was, zou volgens hen te vernederend voor hem zijn. Maar de geleerden die dat zeggen, vertellen je daarmee iets over hun eigen houding, vind je niet? Ze zeggen: 'Als ik een apostel was, zou ik mezelf niet vernederen door mezelf een oudste te noemen.' Maar dat zegt ons niets over Petrus. Petrus was misschien wel zo nederig als een christen behoort te zijn en dacht bij zichzelf: 'Ik ben een apostel, zeker, maar ik ben net als jullie. Ik ben een oudere broeder. Ik ben een oudere christen. Dat is alles. Ik zie mezelf niet als iets bijzonders.'

Het is duidelijk dat de geleerden die dit argument aanvoeren, zelf nogal arrogant zijn over hun eigen positie. Het doet denken aan een christelijke radiopresentator naar wie ik vroeger af en toe luisterde. Ik ben daarmee gestopt nadat hij deze opmerking had gemaakt, maar hij had een radiopraatprogramma zoals dat van mij, waarin mensen opbelden en vragen stelden. Hij had vijf academische graden behaald. Voor dit voorbeeld zal ik hem doctor Smith noemen, in plaats van zijn echte naam te gebruiken. Ik ken zijn echte naam, maar die zal ik niet noemen. Er belde eens iemand naar zijn programma die zei: 'Broeder Smith, ik heb een vraag voor je.' En hij zei: 'Het is doctor Smith. Ik heb deze graden behaald en ik heb het recht om doctor Smith genoemd te worden.'

Nou, zo voelen geleerden zich soms blijkbaar als ze geen christen zijn, of als ze heel vleselijk of heel onvolwassen zijn. Dat is beslist het tegenovergestelde van wat Jezus zei. Jezus zei:

Maar u mag zich geen rabbi laten noemen, want Eén is uw Meester, namelijk Christus; en u bent allen broeders. En u mag niemand op de aarde uw vader noemen, want Eén is uw Vader, namelijk Hij Die in de hemelen is. En u mag niet meesters genoemd worden, want Eén is uw Meester, namelijk Christus.

MATTHEÛS 23:8-10

Deze man was dat tijdens zijn hele opleiding blijkbaar vergeten. Misschien had hij het Nieuwe Testament nog niet gelezen. Maar hij was een Bijbelgeleerde en hij had een houding die misschien veel Bijbelgeleerden hebben: 'Ik zou nooit toestaan dat iemand mij meneer Smith noemt, terwijl ik in werkelijkheid doctor Smith ben. En Petrus zou zeker nooit toestaan dat iemand hem een oudste noemt, zo'n lage rang onder de ambtsdragers van een gemeente, terwijl hij eigenlijk een apostel is.'

Nou, Petrus was misschien wel een echte christen, in tegenstelling tot die andere mannen die alleen maar beroepsmensen zijn. Beroepsgeleerden, beroepsmensen die zichzelf op de borst willen kloppen en letters achter hun naam willen zetten. Petrus had die instelling niet. Dus zeggen dat een apostel zichzelf geen oudste zou noemen, is absurd. Bovendien wordt algemeen aangenomen dat Johannes de drie brieven van Johannes heeft geschreven, en in twee daarvan noemt hij zichzelf eenvoudig:

'de oudste'. Hij is een apostel. Waarom zou een apostel zichzelf, als hij eenmaal een oude man was, geen oudste kunnen noemen? Het woord 'oudste' betekent 'oude man'. Dus dit argument tegen Petrus als auteur is volgens mij behoorlijk zwak, net als het vorige.

17

Inspiratie en overeenkomsten met Paulus

Het andere argument dat wordt aangevoerd, is dat deze brief enige afhankelijkheid van de brieven van Paulus vertoont. Dat is naar mijn mening waar. Iemand die dat zou willen ontkennen, zou eenvoudig kunnen aanvoeren: ‘Nou, de Heilige Geest Die Paulus inspireerde, inspireerde ook Petrus, en daarom vinden we heel veel overlap tussen de uitspraken van Petrus en die van Paulus.’ Dat zou je kunnen aanvoeren, en niemand zou kunnen bewijzen dat het niet klopt. Maar mijn opvatting over inspiratie en over de manier waarop het Nieuwe Testament geschreven is, komt denk ik overeen met die van waarschijnlijk de meeste geleerden: deze mannen waren geïnspireerd, maar ze waren niet in trance. Het was niet zo dat de Heilige Geest hun gewoon woorden dicteerde, zoals bij automatisch schrijven in sommige occulte praktijken.

Er is een occulte reeks boeken die de Course in Miracles heet, waarvan wordt gezegd dat die via channeling door Jezus is doorgegeven. Veel mensen gaan zich daarin verdiepen. Het is natuurlijk iets sektarisch. Maar de auteur beweert dat Jezus gewoon Zijn woorden via hen opschreef, zoals bij automatisch schrijven. De apostelen schreven hun brieven niet op die manier. Ze schreven vanuit wat ze wisten. Hun herinneringen en hun begrip van de dingen kwamen in hun geschriften naar voren, en zelfs in de onderwerpen die ze besloten te behandelen.

Als je bedenkt over hoeveel duizenden onderwerpen iemand zou kunnen schrijven in een brief aan andere christenen, is het interessant dat er zo'n sterke overeenkomst is tussen 1 Petrus en sommige brieven van Paulus. Hoofdstuk 13 van Romeinen bespreekt

bijvoorbeeld hoe God de leiders heeft aangesteld, en dat we ons aan de leiders van het land moeten onderwerpen omdat ze door God zijn aangesteld. Petrus brengt hetzelfde punt ter sprake, iets korter, in 1 Petrus hoofdstuk 2, vers 13 en 14, waar hij zegt:

Onderwerp u dan omwille van de Heere aan alle menselijke orde, hetzij aan de koning, als hoogste machthebber, hetzij aan de stadhouders, als mensen die door hem gezonden worden tot straf van de kwaaddoeners, maar tot lof van hen die goeddoen.

1 PETRUS 2:13-14

Deze twee verzen zijn een soort samenvatting van wat Paulus zegt in Romeinen 13, vers 1 tot en met 7. Dezelfde gedachten. Je vindt ze nergens anders in het Nieuwe Testament precies zo. Maar het lijkt erop dat Petrus beïnvloed kan zijn door de brief van Paulus aan de Romeinen. Als Petrus dit vanuit Rome schreef, zou hij natuurlijk toegang hebben gehad tot de brief die Paulus aan de gemeente in Rome had geschreven. Dus dat hij zou herhalen wat Paulus zei en het alleen op deze manier zou samenvatten, is niet zo vreemd.

18

Petrus' vertrouwdheid met Paulus' brieven

Maar waarschijnlijk zijn de overeenkomsten tussen 1 Petrus en Efeze sterker. Efeze begint met veel van dezelfde dingen waarover 1 Petrus aan het begin spreekt, vooral de onderwerpen uitverkiezing en Gods voorkennis en onze erfenis enzovoort. Vervolgens kom je, naarmate het boek vordert, dezelfde aandachtspunten tegen over mannen en vrouwen en slaven en meesters enzovoort, die we ook in Efeze en Kolossenzen hebben. Als we 1 Petrus doornemen, zal iedereen die vertrouwd is met Efeze herkennen dat Petrus waarschijnlijk ook Efeze had gelezen en enigszins beïnvloed werd door die brief in wat hij zei.

Niet dat Paulus het eerst gezegd moest hebben voordat hij het zelf kon weten. Petrus zou deze dingen ook geweten hebben. Hij was voor zijn opleiding niet afhankelijk van Paulus, denk ik. Hoewel, wie weet, misschien was hij voor een deel van zijn opleiding

wel afhankelijk van Paulus. We weten dat Petrus zelf niet beweerde geleerd te zijn. Sterker nog, hij stelde zelfs dat de geschriften van Paulus Schrift waren. Er is dus eigenlijk geen goede reden waarom hij zich niet zou verwaardigen om zich door Paulus te laten beïnvloeden, als hij geloofde dat de geschriften van Paulus Schrift waren. In 2 Petrus 3:15 en 16 zegt Petrus:

en beschouw het geduld van onze Heere als zaligheid; zoals ook onze geliefde broeder Paulus, naar de wijsheid die hem gegeven is, u geschreven heeft, zoals ook in alle brieven, wanneer hij deze dingen ter sprake brengt. Daaronder zijn sommige zaken die moeilijk te begrijpen zijn, die de onkundige en onstandvastige mensen verdraaien, tot hun eigen verderf, net als de andere Schriften.

2 PETRUS 3:15-16

Eén ding dat we hier kunnen zien, is dat Petrus beweert vertrouwd te zijn met alle brieven van Paulus. Hij zegt:

Onze broeder Paulus heeft het in al zijn brieven over precies deze dingen waar ik het over heb.

Of dus alle brieven van Paulus die wij kennen verzameld waren en voor Petrus beschikbaar waren, of dat hij alleen bedoelt: alle brieven van hem die ik heb kunnen lezen, doet er eigenlijk niet toe. Het punt is dat hij vertrouwd was met meer dan een paar brieven van Paulus en met de inhoud daarvan, en dat hij beweerde in overeenstemming daarmee te schrijven. Hij zei: 'Paulus heeft hier ook over geschreven.'

Als Petrus dus in 2 Petrus beweert dat zijn brief inhoudelijk overeenkomt met wat de brieven van Paulus zeggen, hoeft het ons niet te verbazen dat we overeenkomsten vinden tussen 1 Petrus en Efeze of Romeinen of welke andere brief van Paulus ook. Nogmaals, het is een zwak argument dat Petrus deze brief niet geschreven kan hebben omdat die afhankelijkheid van de brieven van Paulus laat zien. We weten niet in welke

mate hij daarvan afhankelijk was. Maar hij was duidelijk vertrouwd met de brieven van Paulus, eerbiedigde ze als Schrift en volgde, ten minste in grote lijnen, in sommige opzichten enkele andere geschriften van Paulus.

Maar daar zou niets verkeerd aan zijn. Hij schrijft zijn brief hier aan mensen die onder de vroegere bediening van Paulus vielen. Velen nemen aan dat Paulus al dood was toen dit werd geschreven, omdat hij zijn brief richt aan degenen die zich volgens hem in Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia en Bithynië bevonden. Dat staat in hoofdstuk 1, vers 1. We weten niet of Paulus op al die plaatsen is geweest, maar we weten dat hij uitgebreid werkzaam is geweest in Asia en in Galatië. Dit waren de gebieden van Paulus, met misschien nog wat andere gebieden erbij waaraan Petrus schreef. Maar het kan zijn dat hij na de dood van Paulus de zorg voor diens gemeenten voortzette. Veel mensen denken dat, en ook dat hij hen wilde herinneren aan dingen die Paulus tegen hen had gezegd of aan hen had geschreven.

In elk geval zijn de drie argumenten tegen Petrus als auteur niet erg steekhoudend. Het feit dat het Grieks te goed is om van hem te zijn, het feit dat hij zichzelf een oudste noemde en het feit dat hij enige afhankelijkheid van de geschriften van Paulus lijkt te vertonen: geen van die argumenten is werkelijk erg sterk. Gezien de zeer sterke vroege overlevering van de kerk, van alle kerkvaders, dat Petrus de brief wel degelijk heeft geschreven, denk ik dat je vrij gerust kunt aannemen dat Petrus de auteur is.

19

De hoeksteen in Petrus' preken en brief

Er zijn enkele interessante overeenkomsten tussen de Griekse bewoordingen van 1 Petrus en dingen die Petrus volgens het boek Handelingen heeft gezegd. Aangezien het boek Handelingen geschreven is door Lukas, die met Paulus reisde, niet met Petrus, lijkt het erop dat Lukas over authentieke bronnen voor de preken van Petrus moet hebben beschikt. Lukas was immers niet bij die preken aanwezig. Maar Lukas moet die informatie over de preken van Petrus hebben gekregen van mensen die er wel bij waren. Lukas bracht veel tijd door met mensen die deel uitmaakten van de vroege gemeente in Jeruzalem, en hij kon hen ondervragen, en zelfs Petrus. Hij kon Petrus ondervragen.

Maar het punt is dat Lukas in het boek Handelingen een aantal preken van Petrus weergeeft. En er zijn bepaalde overeenkomsten in woordgebruik tussen de preken van Petrus in Handelingen en de daadwerkelijke bewoordingen in 1 Petrus. Dat lijkt op een zekere samenhang te wijzen en bevestigt mogelijk dat beide van dezelfde auteur afkomstig zijn.

Bijvoorbeeld, in Handelingen hoofdstuk 4, vers 10 en 11, spreekt Petrus tot het Sanhedrin over Christus. Hij zegt:

laat het dan bij u allen en bij heel het volk Israël bekend zijn dat door de Naam van Jezus Christus, de Nazarener, Die u gekruisigd hebt maar Die God uit de doden opgewekt heeft, dat door Hem deze man hier gezond voor u staat. Deze Jezus is de steen die door u, de bouwers, veracht werd, maar Die de hoeksteen geworden is.

HANDELINGEN 4:10-11

waarmee hij Jezus bedoelt, Er zijn twee toespelingen, één op Psalm 118, vers 22, maar ook op Jesaja 28:16. Er zijn twee passages uit het Oude Testament over Jezus als een steen. Een daarvan is Jesaja 28:16, en daarop zinspeelt hij. Hij haalt hier formuleringen uit twee passages aan. Maar Petrus citeert datzelfde Jesaja 28:16 in 1 Petrus hoofdstuk 2, vers 6, dat ik eerder heb genoemd. Eigenlijk zijn beide passages, die in Psalm 118, vers 22, en die in Jesaja 28:16, opgenomen in zijn citaat in Handelingen 4:11. En ze zijn allebei te vinden in 1 Petrus hoofdstuk 2, vers 6 en 7.

De spreker noemt hier tweemaal vers 7 en 8. Jesaja 28:16 wordt aangehaald in 1 Petrus 2:6 en Psalm 118:22 in 1 Petrus 2:7.

Dat betekent niet dat Petrus beide heeft geschreven, maar dit weten we wel: in het denken van Petrus waren die twee passages met elkaar verbonden. Blijkbaar predikte hij ze in samenhang met elkaar, en we zien dat hij ze in 1 Petrus bij elkaar zet.

Elke schrijver had dat kunnen doen, maar het is een interessante overeenkomst, aangezien we weten dat Petrus de prediker in Handelingen was. En we onderzoeken hoe waarschijnlijk het is dat hij de schrijver van 1 Petrus is, wat volgens mij duidelijk

het geval is.

20

Gods onpartijdigheid en voorkennis

In Handelingen hoofdstuk 10, wanneer Petrus in het huis van Cornelius predikt, staat in vers 34:

En Petrus opende zijn mond en zei: Ik zie nu in waarheid in dat God niet iemand om de persoon aanneemt;

HANDELINGEN 10:34

Dat is volgens mij hoe het er in het Grieks staat, maar de betekenis van die uitdrukking is:

Hij trekt niemand voor.

In 1 Petrus 1:17 zegt Petrus:

En als u Hem als Vader aanroept Die zonder aanzien des persoons naar ieders werk oordeelt, wandel dan in de vreze des Heeren, gedurende de tijd van uw vreemdelingschap,

1 PETRUS 1:17

Dus dit idee dat God geen aanzien des persoons kent, is iets wat Jezus Petrus liet zien toen Hij Petrus ervan overtuigde naar dit huis van de heiden te gaan. Nu brengt Petrus dat punt ook in zijn brief naar voren. Om dit even in evenwicht te brengen: Paulus vermeldt in zijn brieven ook dat God geen aanzien des persoons kent of personen niet naar de ogen ziet. Het is dus niet zo dat Petrus de enige is die dit zegt. Maar we weten wel dat dit een bijzondere openbaring was die diepe indruk op Petrus maakte, toen dat laken met dieren naar hem werd neergelaten en God hem hierover een openbaring gaf. Dit zou voor Petrus zeker een betekenisvolle waarheid zijn, en Petrus noemt die inderdaad in 1 Petrus 1:17.

In Handelingen 2:23, op de Pinksterdag, predikt Petrus. Petrus zegt:

deze Jezus, Die overeenkomstig het vastgestelde raadsbesluit en de voorkennis van God overgegeven is, hebt u gevangen genomen en door de handen van onrechtvaardigen aan het kruis gespijkerd en gedood.

HANDELINGEN 2:23

Jezus is gekruisigd, zegt hij, overeenkomstig de voorkennis van God. In 1 Petrus hoofdstuk 1, vers 20, zegt hij:

Hij is wel van tevoren gekend, vóór de grondlegging van de wereld, maar in de laatste tijden geopenbaard omwille van u.

1 PETRUS 1:20

In de Engelse vertaling die ik gebruik, staat ‘foreordained’, ‘van tevoren bestemd’, maar in het Grieks staat ‘foreknown’, ‘van tevoren gekend’. Dat laatste staat ook in het Nederlandse HSV-citaat hierboven.

Nogmaals, dit idee dat God Christus van tevoren kende en Zijn dood van tevoren kende, die van tevoren bepaalde, hoe dan ook — dit begrip had in het werk van elke christelijke schrijver kunnen voorkomen. Elke christen had dit kunnen zeggen. Maar niet alle christelijke schrijvers deden dat. Petrus deed dat wel, en we vinden het in zijn preek en in zijn brief: de voorkennis van God.

21

Christus als Rechter van levenden en doden

Dan ook de uitdrukking die hij gebruikte bij het gezin van Cornelius in Handelingen hoofdstuk 10, vers 42. Daar staat:

En Hij heeft ons bevolen tot het volk te prediken en te getuigen dat Hij Degene is Die door God aangesteld is tot een Rechter over levenden en doden.

HANDELINGEN 10:42

Christus zal de levenden en de doden oordelen, zei Petrus tegen Cornelius. Hij zegt ook in 1 Petrus 4:5:

Maar zij zullen rekenschap moeten afleggen aan Hem Die gereedstaat om de levenden en de doden te oordelen.

1 PETRUS 4:5

Dus deze uitdrukking, dat Jezus de levenden en de doden zal oordelen, is iets wat Petrus in een preek gebruikte, en we vinden dezelfde uitdrukking ook hier.

Maar het is ook zo dat Paulus die uitdrukking gebruikt, en daarom willen we er niet te veel uit afleiden. Het is niet zo dat Petrus de enige is die die uitdrukking gebruikte. In 2 Timotheus 4:1 zei Paulus:

Ik bezweer u, ten overstaan van God en de Heere Jezus Christus, Die levenden en doden zal oordelen bij Zijn verschijning en in Zijn Koninkrijk:

2 TIMOTHEÛS 4:1

Dus dat Christus de levenden en de doden zal oordelen, is iets wat Paulus en Petrus allebei hebben gezegd.

Het verschil is echter dat we maar een beperkt aantal opgetekende toespraken van Petrus hebben, en een heel beperkt aantal hoofdstukken die Petrus in zijn brief heeft geschreven. Ondanks de geringe omvang van wat ons is overgeleverd, zijn er deze overeenkomsten in woordgebruik die je anders misschien niet zou verwachten. Jakobus gebruikte deze uitdrukkingen bijvoorbeeld niet, en Johannes of Judas ook niet. Bepaalde andere schrijvers gebruikten deze uitdrukkingen niet. Petrus wel. Het feit dat Paulus sommige ervan ook gebruikte, weerspiegelt misschien zelfs de invloed van Paulus op Petrus die eerder werd genoemd.

22

Het kruishout in Petrus' woordgebruik

Nog iets interessants is dat Petrus, wanneer hij over het kruis schrijft of spreekt, het woord xylon of xulon gebruikt. Er is een bedrijf waar christenen hun boeken in eigen beheer kunnen uitgeven, dat Xulon Press heet. Het gaat om dit Griekse woord, xulon. Het heeft betrekking op het kruis, maar het is eigenlijk een Grieks woord dat hout of boom betekent. Letterlijk betekent het hout. In bepaalde contexten betekent het hout; het betekent de boom. En in onze Engelse Bijbels wordt het vertaald als 'tree'.

Bijvoorbeeld, wanneer Petrus in Handelingen hoofdstuk 5, vers 30 voor het Sanhedrin predikt, zegt hij:

De God van onze vaders heeft Jezus opgewekt, Die u omgebracht hebt door Hem aan een kruishout te hangen.

HANDELINGEN 5:30

Hij had ‘kruis’ kunnen zeggen, maar in plaats daarvan gebruikte hij dit woord dat ‘boom’ betekent. En Petrus gebruikte hetzelfde woord in Handelingen hoofdstuk 10 bij het huis van Cornelius. In Handelingen hoofdstuk 10, vers 39 staat:

En wij zijn getuigen van alles wat Hij gedaan heeft, zowel in het Joodse land als in Jeruzalem. Ze hebben Hem gedood door Hem aan een hout te hangen.

HANDELINGEN 10:39

Een xylon of xulon.

De reden dat het op beide manieren wordt uitgesproken, is dat de Griekse letter upsilon kan worden weergegeven met de Engelse letter U of de Engelse letter Y. Verschillende mensen die de tekst translitereren, maken daarin verschillende keuzes. Het kan dus zylon of zoolon zijn. Maar in 1 Petrus 2:24 zegt Petrus:

Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout, opdat wij, voor de zonden dood, voor de gerechtigheid zouden leven. Door Zijn striemen bent u genezen.

1 PETRUS 2:24

Opnieuw hetzelfde woord. Paulus gebruikt dat woord ook, maar Paulus gebruikt natuurlijk vaker het woord ‘kruis’. Petrus gebruikt vrij consequent het woord ‘boom’, en dat geldt zowel voor zijn preken als voor 1 Petrus.

De spreker bespreekt het Engelse ‘tree’. De HSV gebruikt in deze citaten ‘kruishout’ of ‘hout’ voor hetzelfde Griekse woord.

Dit zijn zomaar een paar interessante overeenkomsten in woordgebruik met het boek 1 Petrus, waarvan we al vermoeden dat het door Petrus geschreven is, omdat de vroege gemeente dat zei. Deze overeenkomsten lijken dat te bevestigen. Ze bewijzen het niet, maar ze lijken goed te passen bij de stelling dat Petrus de schrijver is.

23

De voetwassing en het dienen met gaven

Ik wil nog een paar andere punten doornemen. Er staan dingen in 1 Petrus die mogelijk toespelingen zijn op gebeurtenissen in het leven van Petrus die van betekenis waren, die hij zich zou herinneren en zou noemen. Petrus was bijvoorbeeld degene die er in Johannes hoofdstuk 13 bezwaar tegen maakte dat Jezus zijn voeten waste. Hij zei:

Petrus zei tegen Hem: U zult mijn voeten in der eeuwigheid niet wassen! Jezus antwoordde hem: Als Ik u niet was, hebt u geen deel met Mij.

JOHANNES 13:8

En Jezus zei:

Jezus antwoordde en zei tegen hem: Wat Ik doe, weet u nu niet, maar u zult het later inzien.

JOHANNES 13:7

Nou, later begreep hij het inderdaad.

In hoofdstuk 4, vers 10, waar hij niet aan leiders schrijft, zegt hij:

Laat ieder de anderen dienen met de genadegave zoals hij die ontvangen heeft, als goede beheerders van de veelsoortige genade van God.

1 PETRUS 4:10

Dat betekent: dien ermee. Het Engelse woord 'minister' betekent 'dienen'.

De gaven van de Geest zijn er om je te laten dienen, niet om je aanzien in de gemeente te geven. Het zijn diensten die je moet verrichten. Dat bediening een verrichte dienst is, een daad van een slaaf ten dienste van het lichaam van Christus, is iets waar Petrus

hier op wijst. En dat is iets wat waarschijnlijk in zijn geheugen gegrift stond door, eerlijk gezegd, die terechtwijzing van Jezus. Hij begreep namelijk niet dat leider zijn betekent dat je een dienaar bent, of dat iemand die een bediening heeft een dienaar is.

24

Vrijheid gebruiken zonder aanstoot te geven

Dan is er ook het evenwicht tussen dienaar zijn en vrijheid, dat Petrus in 1 Petrus 1:16 noemt. Dat is een andere verwijzing. Ik heb daar inderdaad de verkeerde verwijzing staan, moet ik helaas zeggen. Maar in wezen zegt hij:

als vrije mensen, maar niet alsof u de vrijheid hebt als een dekmantel voor slechtheid, maar als dienstknechten van God.

1 PETRUS 2:16

Verwijzing gecontroleerd: de spreker noemde 1 Petrus 1:16, maar de bewoording is 1 Petrus 2:16.

Dat staat ergens in 1 Petrus. Ik ben bang dat ik de verkeerde verwijzing heb opgeschreven. Ik weet de juiste verwijzing even niet meer.

Maar de gedachte is dat je vrijheid hebt, maar je vrijheid niet moet misbruiken. En dit komt misschien voort uit wat Jezus tegen Petrus zei in Mattheüs 17, vers 24 tot en met 27:

Toen zij Kapernaüm binnengekomen waren, gingen zij die de twee drachmen inden, naar Petrus toe en zeiden: Betaalt uw Meester de twee drachmen niet? Hij zei: Jawel. En toen hij in huis gekomen was, was Jezus hem voor en zei: Wat denkt u, Simon? De koningen van de aarde, van wie ontvangen zij tol of belasting, van hun zonen of van vreemden? Petrus zei tegen Hem: Van vreemden. Jezus zei tegen hem: Dan zijn de zonen dus vrijgesteld. Maar om hun geen aanstoot te geven: ga naar de zee, werp een vishaak uit, en pak de eerste vis die bovenkomt. Doe zijn bek open en u zult een stater vinden. Neem die en geef hem aan hen voor Mij en voor u.

MATTHEÛS 17:24-27

Dat wil zeggen, je hebt vrijheid, maar je wilt je niet alle vrijheden veroorloven die je zou kunnen nemen. Je moet er rekening mee houden dat je andere mensen kunt laten struikelen, enzovoort.

Het is 2:16. Ik had 1:16 opgeschreven. Het is eigenlijk hoofdstuk 2:16 waar hij dat zegt.

25

Levende stenen en het hoeden van de kudde

En dan natuurlijk de verwijzing naar mensen als stenen in 1 Petrus 2:5:

dan wordt u ook zelf, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterschap, om geestelijke offers te brengen, die God welgevallig zijn door Jezus Christus.

1 PETRUS 2:5

Jezus zei natuurlijk tegen Petrus, in Johannes hoofdstuk 1, vers 42:

En hij leidde hem tot Jezus. Jezus keek hem aan en zei: U bent Simon, de zoon van Jona; u zult Kefas genoemd worden, wat vertaald wordt met Petrus.

JOHANNES 1:43

En dit heeft er ongetwijfeld iets mee te maken dat Petrus de enige is die op deze manier over christenen als stenen spreekt.

En dan, zoals we eerder al noemden, het hoeden van de kudden. In Johannes 21 zei Jezus tegen Petrus:

Hij zei voor de derde keer tegen hem: Simon, zoon van Jona, houdt u van Mij? Petrus werd bedroefd, omdat Hij voor de derde keer tegen hem zei: Houdt u van Mij? En hij zei tegen Hem: Heere, U weet alle dingen, U weet dat ik van U houd. Jezus zei tegen hem: Weid Mijn schapen.

JOHANNES 21:17

En in 1 Petrus 5:2 tot en met 4 zegt hij tegen de leiders:

Hoed de kudde van God die bij u is en houd daar toezicht op, niet gedwongen, maar vrijwillig; niet uit winstbejag, maar bereidwillig; ook niet als mensen die heerschappij voeren over het erfdeel van de Heere, maar als mensen die voorbeelden voor de kudde geworden zijn. En als de Opperherder verschijnt, zult u de onverwelkbare krans van de heerlijkheid verkrijgen.

1 PETRUS 5:2-4

Er staan hier dus veel dingen in wat het woordgebruik betreft, en mogelijk zelfs toespelingen op dingen uit het vroege leven van Petrus die hem zijn bijgebleven. Die zijn deel gaan uitmaken van de nadruk die hij in zijn prediking en zijn schrijven legde. En daarom zien we veel reden om de traditionele opvatting te aanvaarden dat Petrus de schrijver van dit boek is. We komen hierop terug en zullen onze inleiding afronden.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Johannes 1:43
- Johannes 21:15
- Johannes 21:15-17
- Mattheüs 10:33
- Markus 16:7
- Mattheüs 16:14
- Mattheüs 16:16
- Johannes 6:67
- Johannes 6:68
- Mattheüs 11:6
- Mattheüs 16:17
- Mattheüs 16:18
- Mattheüs 16:19

- Efeze 2:20
- Handelingen 1:8
- Handelingen 4:19-20
- Handelingen 5:29
- Mattheüs 26:72-74
- Handelingen 12:17
- 1 Petrus 2:4-5
- 1 Petrus 2:6
- Jesaja 28:16
- 1 Petrus 5:1-2
- 1 Petrus 5:4
- 1 Petrus 5:12
- 1 Petrus 5:1
- Mattheüs 23:8-10
- 1 Petrus 2:13-14
- 2 Petrus 3:15-16
- Handelingen 4:10-11
- Handelingen 10:34
- 1 Petrus 1:17
- Handelingen 2:23
- 1 Petrus 1:20
- Handelingen 10:42
- 1 Petrus 4:5
- 2 Timotheüs 4:1
- Handelingen 5:30
- Handelingen 10:39
- 1 Petrus 2:24
- Johannes 13:8
- Johannes 13:7
- 1 Petrus 4:10
- 1 Petrus 2:16
- Mattheüs 17:24-27
- 1 Petrus 2:5
- Johannes 21:17

- 1 Petrus 5:2-4

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.